

TÈCNIQUES ESPECÍFIQUES EN FISIOTERÀPIA

Dades generals

- **Descripció:** Aquesta assignatura té com objectiu ensenyar els coneixements i les habilitats necessàries per afrontar les patologies més freqüents del sistema crani-cervico-mandibular dins de la seva pràctica clínica, especialment els trastorns de l'articulació temporomandibular (ATM).
- **Crèdits ECTS:** 3 Optativa
- **Idioma principal de les classes:** Català / Castellà
- **S'utilitza oralment la llengua anglesa en l'assignatura:** (10%)
- **S'utilitzen documents en llengua anglesa:** Competència Bàsica (10%)
- **Durada:** Primer període
- **Curs:** 4t
- **Professorat:** Alba Aixendri

Competències

Competències específiques:

A1 Definir l'anatomia i fisiologia humanes, destacar les relacions dinàmiques entre l'estructura i la funció, especialment de l'aparell locomotor i els sistemes nerviosos i cardiorespiratori.

A14 Aplicar els procediments fisioterapèutics generals: cinesiteràpia, massatge i massoteràpia, electroteràpia, magnetoteràpia, ergoteràpia, hidroteràpia, balneoteràpia, climatoteràpia, talassoteràpia, termoteràpia, crioteràpia, vibroteràpia, fototeràpia, pressoteràpia i els derivats d'altres agents físics. Identificar els procediments fisioterapèutics basats en mètodes i tècniques específics d'actuacions fisioterapèutiques que s'apliquen en les diferents patologies de tots els aparells i sistemes, i en totes les especialitats de medicina i cirurgia, així com en la promoció i conservació de la salut i en la prevenció de la malaltia. Utilitzar els mètodes en els processos neurològics, de l'aparell locomotor (teràpies manuals, teràpies manipulatives articulars, osteopatia i Quiropràxia), de l'aparell respiratori, del sistema cardiocirculatori, en les alteracions de l'estàtica i la dinàmica, en els mètodes específics ortopèdics i a les tècniques terapèutiques reflexes, alternatives o complementàries afins al camp de competència de la fisioteràpia.

A25 Valorar l'estat funcional del pacient / usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials, per a això haurà de: a) rebre el pacient, recollir i valorar les dades subjectives manifestades per l'usuari i / o les persones significatives del seu entorn; b) aplicar els procediments adequats de valoració en fisioteràpia, la qual cosa inclou executar les proves elèctriques i manuals destinades a determinar el grau d'afectació de la innervació i de la força muscular, les proves per determinar les capacitats funcionals, l'amplitud del moviment articular i les mesures de la capacitat vital; c) identificar les dades i descriure les alteracions, limitacions funcionals i discapacitats trobades reals i potencials, d) registrar de forma sistemàtica les dades significatives de la informació recollida i expressar-de forma correcta en la història clínica de fisioteràpia.

A28 Executar, dirigir i coordinar el Pla d'Intervenció de Fisioteràpia, atenent al principi de la individualitat de l'usuari i utilitzant les eines terapèutiques pròpies de la fisioteràpia, és a dir, el conjunt de mètodes, procediments, actuacions i tècniques que mitjançant l'aplicació dels mitjans físics curen, recuperen, habiliten, rehabiliten, adapten i readaptar les persones amb deficiències, limitacions funcionals, discapacitats i minusvalideses; prevenen les malalties i promouen la salut a les persones que volen mantenir un nivell òptim de salut. Això implica establir i aplicar els mitjans físics terapèutics en els tractaments que es presten als usuaris de totes les especialitats de medicina i cirurgia on sigui

necessària l'aplicació dels mitjans esmentats. Dissenyar i aplicar exercicis terapèutics, amb mètodes especials, per a les malalties i lesions cardiorespiratòries, ortopèdiques, traumatològiques, pediàtriques, reumatològiques, geriàtriques, neurològiques, pneumòleg, esportives, així com per les alteracions del raquis, la incontinència urinària i fecal i els exercicis maternals prepart i postpart. Dissenyar i aplicar els procediments de cinesiteràpia, mobilització, manipulació, massoteràpia, teràpia manual, osteopatia, quiropràxia i la resta de tècniques manuals. Dissenyar i aplicar les diferents modalitats de electroteràpia, termoteràpia i crioteràpia, fototeràpia, ultrasonoteràpia, vibroteràpia, magnetoteràpia, ergoteràpia i pressoteràpia. Dissenyar i aplicar les diferents modalitats d'hidroteràpia, balneoteràpia, climatoteràpia, talassoteràpia, etc. Dissenyar i aplicar les diverses modalitats dels mètodes i tècniques terapèutiques reflexes així com d'altres teràpies manuals específiques, alternatives o complementàries afins al camp de competència de la fisioteràpia. Establir i aplicar el tractament en grups a usuaris amb problemes similars. Fomentar la participació de l'usuari i la família en el seu procés de recuperació. Prevenir i evitar els riscos en l'aplicació del tractament. Establir el pla de pautes que ha de seguir durant el tractament.

A29 Avaluat l'evolució dels resultats obtinguts amb el tractament de fisioteràpia amb relació als objectius marcats i als criteris de resultats establerts. Serà necessari: definir i establir els criteris de resultats, realitzar la valoració de l'evolució del pacient / usuari, redissenyar els objectius segons la valoració, si cal, i adequar el pla d'intervenció o tractament als nous objectius, si escau.

Resultats d'aprenentatge

1. Determinar la influència de les intervencions de Fisioteràpia a la fisiopatologia i en la biomecànica.
2. Conèixer de les tècniques específiques, els seus fonaments, les seves indicacions i contraindicacions, les seves limitacions, els seus riscos, les precaucions i la seva idoneïtat en base a l'evidència científica
3. Conèixer les tècniques, mètodes i la seva aplicació per assolir els objectius terapèutics proposats.
4. Conèixer de les tècniques específiques, els seus fonaments, les seves indicacions i contraindicacions, les seves limitacions, els seus riscos, les precaucions i la seva idoneïtat en base a l'evidència científica.
5. Conèixer les tècniques, mètodes i la seva aplicació per assolir els objectius terapèutics proposats. Realitzar correctament les tècniques estudiades.

Continguts

SISTEMA ESTOMATOGNÀTIC I L'ARTICULACIÓ TEMPOROMANDIBULAR

1.- SISTEMA ESTOMATOGNÀTIC (S.E)

- Definició i localització.
- Òrgans del S.E
- Estructures del S.E
- Sistemes del S.E
- Funcions del S.E
- Concepte de Disfunció del S.E
- Manifestacions de les Disfuncions del S.E
- Parafuncions del S.E
- Component neuromuscular del S.E
- Concepte d'Unitats Funcionals (U.F)
 - U.F crani-mandibular
 - U.F crani-facial
 - U.F linguo-hioidea
 - U.F Vel-Faríngea

2.- ANATOMIA CRANIAL

- Hominització
- Osteologia del neurocrani i del viscerocrani
- Sutures i Fontanel·les cranials
- Membranes de Tensió Recíproca (MTR)
- Líquid Cefalorraquidi (LCR)
- Moviment Respiratori Primari (MRP)

3.- L'ARTICULACIÓ TEMPOROMANDIBULAR (ATM)

- Components articulars de l'ATM
- Generalitats de l'ATM
- Mitjans d'unió de l'ATM
- Les Membranes Sinovials
- La Musculatura
- L 'Hioides
- Les Dents
- L'Oclusió
- La Masticació
- El Rol de la llengua
- Fases Artrocinemàtiques de l'ATM
- Moviments de l'ATM
- El Nervi Trigemin
- Etiologia del dolor de l'ATM
- Relació Cèntrica Crani cervical
- Principals Disfuncions de l'ATM
- Fisioteràpia en les Disfuncions de l'ATM

PRÀCTICA:

- P/1: Observació de la Postura
- P/2: Disfuncions Ascendents i descendents
- P/3: Valoració dels moviments actius
- P/4: Palpació estàtica per al Diagnòstic Diferencial
- P/5: Palpació dinàmica
- P/6: Palpació i tractament de la musculatura
- P/7: Palpació i tractament de l'hioides
- P/8: Tècniques de correcció articular
- P/9: Tècniques de normalització
- P/10: Exercicis Actius

Activitats

Tipus d'activitat	Hores amb professor	Hores sense professor	Total
Activitats introductòries	2	0	2
Classes magistrals	4	0	4
Seminaris	4	5	9
Classes Pràctiques	18	30	48
Prova d'avaluació	2	10	12
Total	30	45	75

Les dades que apareixen a la taula de planificació són de caràcter orientatiu, considerant l'heterogeneïtat de l'alumnat.

Avaluació i qualificació

Activitats d'avaluació

Activitat d'avaluació	Competència	Descripció de l'activitat	%
Examen pràctic	A1 A14 A25 A28 A29	Es realitzarà un examen teòric-pràctic, en el qual l'alumne haurà de demostrar al professor els coneixements i la destresa en cadascuna de les tècniques apreses a l'assignatura. L'examen es realitzarà per parelles i es preguntaran coneixements teòrics i tècniques d'exploració i tractament.	90%

**El 10% restant de la nota correspondrà a l'assistència, actitud i participació a classe durant el curs, tant a classes teòriques com pràctiques.*

Qualificació

AVALUACIÓ CONTÍNUA:

- És imprescindible haver assistit al 80% de les sessions pràctiques per acollir-se a aquesta modalitat.
- Cal aprovar l'avaluació amb una nota igual a 5 (90% de la nota final) i un 10% correspondrà a l'assistència, actitud i participació a classe durant el curs, tant a classes teòriques com pràctiques.

AVALUACIÓ FINAL:

- L'alumnat que no hagi superat l'avaluació contínua, ha de fer l'examen final en el que s'avalua el contingut pràctic de tot el curs (mateix tipus examen que en l'avaluació contínua). Es segueix el mateix criteri que en l'avaluació contínua.
- L'alumnat que ha assistit al 80% de les sessions pràctiques i no hagi superat alguna de les parts, a l'examen final sol poden obtenir com a nota màxima un 7,0.
- L'alumnat que NO ha assistit al 80% de les sessions pràctiques, a l'examen final sol poden obtenir com a nota màxima un 7,0.

Criteris específics de la nota No Presentat:

Es considerarà un alumne no presentat aquell que ha realitzat menys del 50% de les activitats d'avaluació continuada o no s'ha presentat a l'avaluació final o a l'avaluació única.

Bibliografia

- François Ricard D.O, Tratado de Osteopatía craneal. Articulación Temporomandibular:
- Análisis y tratamiento Ortodóntico, 2005, 2ª edición, Ed. Panamericana.
- Travell JG, Simons DG, Simons LS, Dolor y disfunción miofascial. El manual de los puntos gatillo. Vol 1. Mitad superior del cuerpo, 2002, Médica Panamericana
- Travell JG, Simons DG, Dolor y disfunción miofascial. El manual de los puntos gatillo.
- Extremidades inferiores, 2004, Médica panamericana
- Ferguson LW, Gerwin R, Clinical Mastery in the Treatment of Myofascial Pain, 2005,
- Philadelphia, Lippincott: Williams & Wilkins

Assignatures recomanades

- Anatomia I
- Anatomia II
- Patologia Mèdica
- Patologia Quirúrgica